

F.t.l. vedr. retsplejeloven m.m.

konvention, art. 2, jfr. lov nr. 300 af 8. juni 1977 § 8, nr. 1, samt i EF-domskonventionen art. 59, stk. 2, nr. 1-2. Danske domstole kan efter de anførte konventionsbestemmelser ikke nægte at anerkende en udenlandsk dom afsagt på grundlag af godsværneting, såfremt sagen vedrører godset eller en fordring, som godset er stillet til sikkerhed for. Dette taler for, at netop disse områder for at godsværneting bør kunne udgøre værnetingsgrundlag også ved tvister for danske domstole.

I praksis har der endvidere i visse sager vist sig at være et behov for at kunne anlægge sager i Danmark mod udlændinge, når kravet angår gods, der befinder sig her i landet. I tilfælde, hvor en skyldner kort før sin konkurs overdrager en simpel fordring på en herboende debitor til en udlænding, vil konkursboet således have en berettiget interesse i at kunne anlægge en eventuel omstødelsessag her i landet.

Justitsministeriet finder endvidere, at det er uheldigt, at de gældende regler om godsværneting er udformet således, at man kan sikre værneting her i landet ved at foretage arrest i gods, samtidig med at en sikkerhedsstillelse, der afværger arrest, ikke altid vil kunne danne grundlag for værneting. I den forbindelse kan det nævnes, at en skyldner kan afværge arrest og få foretaget arrest ophævet, hvis han blot stiller fornøden sikkerhed for den fordring, der ligger til grund for arrestbegæringen. Efter justitsministeriets opfattelse bør det ikke påvirke nogen forskel i henseende til godsværneting, om arresten er gennemført eller afværget ved sikkerhedsstillelse.

Industriministeriet har med hensyn til sit emhedsområde foreslået en tilsvarende ændring i forhold til retsplejerådets lovudkast, navnlig med hensyn til afværgelse af arrest i skib gennem sikkerhedsstillelse.

Som det fremgår af bl.a. retsplejerådets betænkning er godsværnetingsbestemmelsen i hidtidig retspraksis blevet anvendt med den modifikation, at den ikke omfatter misbrugstilfælde, hvor godsets tilstedeværelse her i landet beror på sagsøgerens ensidige disposition. Baggrunden herfor må antages at være, at der i sådanne tilfælde typisk kan være handlet illoyalt af sagsøgeren, og at det vil være uheldigt, hvis der anerkendes en ret for en sagsøger til på denne måde at skabe et værneting i Danmark for en sag mod en processuel udlænding.

Det er imidlertid meget vanskeligt at give en regel herom en helt dækkende udformning. Justitsministeriet har derfor afstået fra at foreslå en sådan regel, men forudsætter, at de foreslåede regler

om godsværneting i almindelighed ikke vil kunne anvendes i tilfælde, hvor godsets tilstedeværelse her i landet skyldes en ensidig og illoyal disposition fra sagsøgers side.

3.8. Retsplejerådet foreslår, at EF-domskonventionens værnetingsregler gennemføres i Danmark ved en bestemmelse i retsplejelovens § 247, hvorved konventionsteksten ord til andet gøres til en del af dansk ret (inkorporering).

Som det fremgår af det samtidig hermed fremsatte forslag til lov om EF-domskonventionen m.v. har justitsministeriet af redaktionelle grunde foretrukket at foreslå hele domskonventionen gennemført ved en særlig lov. Efter justitsministeriets opfattelse bør lovgivningens almindelige værnetingsregler imidlertid fremgå af retsplejeloven, og justitsministeriet har derfor udformet § 247 således, at bestemmelsen henviser til den særlige lov om domskonventionen m.v.

3.9. EF-domskonventionen indeholder i art. 7 ff særlige regler om retternes kompetence i forsikringsager. Disse regler skal gennemføres inden for konventionens område. Retsplejerådet har i betænkningen, side 51-55, overvejet, hvorvidt det vil være ønskeligt at gennemføre særlige værnetingsregler for forsikringsager, ligesom rådet har overvejet, om der uden for konventionens anvendelsesområde bør gennemføres internationale værnetingsregler for de pågældende sager i lighed med konventionens regler.

Retsplejerådet finder, at der næppe er behov for særregler på dette område, idet hensynet til forsikringstageren m.v. må anses for tilstrækkeligt varetaget bl.a. ved bestemmelserne i lovforslagets § 238 (sammenslutningens hjemting, filialværneting) og § 244 (sager om forbrugeraftaler).

Justitsministeriet kan tiltræde retsplejerådets synspunkter, og i overensstemmelse hermed er der i lovforslaget ikke medtaget særlige værnetingsregler for sager om forsikringsaftaler.

4. Hørte myndigheder m.v.

Retsplejerådets betænkning har været sendt til høring hos præsidenterne for østre og vestre landsret, præsidenterne for sø- og handelsretten, Københavns byret og retterne i Århus, Odense og Ålborg, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Advokatrådet, Kammeradvokaten, Indenrigsministeriet, Industriministeriet, Forbrug ombudsmanden, Forbrugerklagenævnet, Dansk Arbejdsgiverforening, Grosserer-Societetet, Industrirådet, Butikshandelens Fællesråd, Håndværks-